

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 18 lutego 2026 r.

Pozycja 16

POSTANOWIENIE z dnia 2 października 2025 r. Sygn. akt Ts 270/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński – przewodniczący
Stanisław Piotrowicz – sprawozdawca
Jarosław Wyrembak,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 19 listopada 2024 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej B.S.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 17 listopada 2022 r. (data nadania) B.S. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła o stwierdzenie, że: 1) art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.; dalej: ustawa o covid), w brzmieniu nadanym przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1090), „w zakresie, w jakim ogranicza – w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich – prawo do rozpoznawania spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w składzie z udziałem ławników”, jest niezgodny z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 182 Konstytucji; 2) art. 379 pkt 2 *in fine* ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.; dalej: k.p.c.) w związku z art. 44 ust. 4, w związku z art. 47, w związku z art. 68 ust. 1 pkt 1 i 5, w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 i ust. 2-4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2270, ze zm.; dalej: u.f.p.), w związku z art. 4 pkt 1, w związku z art. 52 ust. 1, w związku z art. 79 ust. 1 i 2, w związku z art. 275 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień pu-

blicznych (Dz. U. poz. 2019, ze zm.; dalej: p.z.p.) w związku z art. 25 ust. 4 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 265, ze zm.; dalej: u.s.c.) „w zakresie, w jakim nie wywołuje na etapie sądowym postępowania skutku nieważności postępowania i skutku nienależytego umocowania pełnomocnika wyłonionego wcześniej do obsługi prawnej urzędu z pominięciem procedur określonych w [u.f.p.], [p.z.p.] i [u.s.c.]”, jest niezgodny z art. 2, art. 7 i art. 45 ust. 1 Konstytucji; 3) art. 473 w związku z art. 232 zdanie drugie, w związku z art. 278 § 1 k.p.c. w zakresie, w jakim: a) „nie nakłada na Sąd obowiązku przeprowadzenia z urzędu ponownego dowodu z opinii biegłego, w sytuacji, gdy strona przeprowadziła prywatny dowód z opinii biegłego i następnie przedłożyła ją w toku postępowania dowodowego – a Sąd nie uwzględnia takiej opinii i [nie] chce takiej prywatnej opinii zaliczyć w poczet materiału dowodowego”, b) „nie nakłada na Sąd obowiązku uwzględnienia przeprowadzonego przez stronę prywatnego dowodu z opinii biegłego”, jest niezgodny z art. 2 i art. 45 ust. 1 Konstytucji; 4) art. 79 w związku z art. 9 ust. 1 u.s.c., w związku z art. 45 § 1, w związku z art. 300 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, ze zm.; dalej: k.p.), w związku z art. 5, w związku z art. 58 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.c.) „w zakresie, w jakim nie wywołuje skutku nieważności powołania: 1. kreującego stosunek podległości służbowej w urzędzie; 2. dokonanego w nieprawidłowy sposób przez osobę nieuprawnioną – i przez to w następstwie nie wywołującego skutku nieważności czynności z zakresu prawa pracy przez osobę powołaną z naruszeniem art. 79 [u.s.c.]”, jest niezgodny z art. 2, art. 7 i art. 24 Konstytucji; 5) art. 18^{3a} § 1, 4 i 5 pkt 1 i 2 k.p. „w zakresie, w jakim nie wprowadzają domniemania winy w nadzorze sprawowanym przez pracodawcę na[d] pracownikami w sytuacji naruszenia zakazu [nie]równego traktowania w zatrudnieniu – na skutek czego ciężar dowodu – że naruszono w stosunku do niego zasadę równego traktowania w zatrudnieniu – obciąża pracownika”, jest niezgodny z art. 2 i art. 24 Konstytucji.

Skarżąca zarzuciła, że zakwestionowany w skardze art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy o covid pozbawił ją „istotnych gwarancji proceduralnych w zakresie udziału obywateli w sprawowaniu [w]ymiaru [s]prawiedliwości”. Bez żadnego związku ze stanem zagrożenia epidemiologicznego uniemożliwia on bowiem ławnikom wykonywanie funkcji, do której zostali powołani. W ten sposób, zdaniem skarżącej, powyższy przepis narusza art. 182 Konstytucji, który stanowi, że udział obywateli w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości określa ustawa oraz prawo do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji), a także zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa (art. 2 Konstytucji).

Zakwestionowanym w skardze art. 379 pkt 2 *in fine* k.p.c. w związku z art. 44 ust. 4, w związku z art. 47, w związku z art. 68 ust. 1 pkt 1 i 5, w związku z art. 69 ust. 1 pkt 3 i ust. 2-4 u.f.p., w związku z art. 4 pkt 1, w związku z art. 52 ust. 1, w związku z art. 79 ust. 1 i 2, w związku z art. 275 pkt 2 p.z.p., w związku z art. 25 ust. 4 pkt 1 lit. f u.s.c. skarżąca zarzuciła niezgodność z art. 2, art. 7 i art. 45 ust. 1 Konstytucji, ponieważ *in casu* nie wywołały skutku nieważności postępowania. W tym zakresie skarżąca przedstawiła wywód dotyczący niezachowania przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w P. odpowiednich procedur wyboru reprezentującego go pełnomocnika.

Zakwestionowanym w skardze art. 473 w związku z art. 232 zdanie drugie, w związku z art. 278 § 1 k.p.c. skarżąca zarzuciła naruszenie zasad państwa prawa (art. 2 Konstytucji) i prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji), ponieważ nie nakładają one na sąd obowiązku przeprowadzenia z urzędu ponownego dowodu z opinii biegłego w sytuacji, w której skarżąca przedstawiła dokumentację medyczną i prywatne opinie (sporządzone na jej zlecenie), podważające dotychczasowe stanowisko biegłego. Nie zobowiązują także sądu do uwzględnienia powyższych dokumentów w materiale dowodowym.

W odniesieniu do zaskarżonych w skardze art. 79 w związku z art. 9 ust. 1 u.s.c., w związku z art. 45 § 1, w związku z art. 300 k.p., w związku z art. 5, w związku z art. 58 § 1

k.c. skarżąca sformułowała zarzut nieprawidłowej legislacji (art. 2 Konstytucji). Wskazane przepisy nie wywołują bowiem skutku nieważności postępowania w sytuacji, w której powołanie urzędnika spowodowało powstanie stosunku podległości służbowej. Zdaniem skarżącej, powyższe przepisy umożliwiają władzy publicznej (*in casu*: Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii) działanie z pominięciem podstaw i granic prawa (art. 7 Konstytucji), które w przedłożonej sprawie wywołało negatywne skutki w zakresie prawa pracy – osoba wadliwie powołana wypowiedziała skarżącą umowę o pracę zawartą na czas nieokreślony. W ten sposób doszło do naruszenia zasady ochrony prawa pracy (art. 24 Konstytucji).

W zarzutach sformułowanych pod adresem art. 18^{3a} § 1, 4 i 5 pkt 1 i 2 k.p. skarżąca szczegółowo przedstawiła przejawy nierównego traktowania jej przez pracodawcę w zatrudnieniu (s. 13-16). W dalszej części zarzuciła, że powyższy przepis, przez to, że przerzuca ciężar dowodu wykazania nierównego traktowania na pracownika, jest niezgodny z zasadami poprawnej legislacji i równości stron w procesie. W ten sposób tworzy jedynie iluzję ochrony praw pracownika (art. 2 i art. 24 Konstytucji).

Postanowieniem z 19 listopada 2024 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącej 26 listopada 2024 r.) Trybunał, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) odmówił nadania skardze dalszego biegu stwierdzając, że skarżąca nie usunęła jej braków formalnych. Jak zauważył Trybunał, skarżąca w odpowiedzi na wezwanie sędziego do wskazania naruszonych wolności lub praw oraz przedstawienia uzasadnienia zarzutu niezgodności zakwestionowanych w skardze przepisów, poinformowała, że powyższe kwestie opisała w skardze.

Niezależnie od powyższego Trybunał stwierdził, że skarga nie spełnia przesłanek określonych w art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p.TK.

W zażaleniu złożonym 3 grudnia 2024 r. (data nadania) skarżąca zarzuciła, że Trybunał odmawiając nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu nie uwzględnił okoliczności, które przemawiają za przekazaniem jej do merytorycznej oceny. W szczególności Trybunał nie zauważył, że przywołane w skardze postanowienia Konstytucji (tj. art. 2, art. 7, art. 24 i art. 182) nie zostały powołane jako wzorce samodzielne ale jako związkowe lub „występujące w zespole przepisów”. Ponadto, zdaniem skarżącej, w skardze zostały wskazane naruszone prawa oraz sposób ich naruszenia. Przedstawione zostało także uzasadnienie, o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał rozpatruje zażalenie w składzie trzech sędziów na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Rozpoznając zażalenie bada przede wszystkim zakwestionowane postanowienie pod kątem prawidłowego zidentyfikowania w nim przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze dalszego biegu.

3. Określenie podstaw skargi przez dokładne wskazanie naruszonych wolności lub praw (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK) oraz właściwe uzasadnienie zarzutu (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK) jest jednym z warunków przekazania jej do merytorycznej oceny. W zarzutach

podniesionych w złożonym środku odwoławczym skarżąca nie uwzględniła tego, że uzasadnienie musi polegać na sformułowaniu takich argumentów, które przemawiają na rzecz niezgodności zachodzącej pomiędzy normami wynikającymi z kwestionowanych przepisów a normami zawartymi we wzorcach kontroli. Konieczne jest więc wywiedzenie ze skarżonych przepisów określonej normy, powołanie właściwych wzorców konstytucyjnych, zawierających podmiotowe prawa przysługujące podmiotom prawa prywatnego i – przez porównanie treści płynących z obu regulacji – wykazanie ich wzajemnej sprzeczności. Innymi słowy, trzon skargi stanowi prawidłowe wskazanie normy płynącej z podstawy normatywnej rozstrzygnięcia i powiązanie jej z adekwatnymi wzorcami konstytucyjnymi. Wymóg uzasadnienia należy rozumieć jako nakaz odpowiedniego udowodnienia zarzutów w kontekście każdego wskazanego wzorca kontroli (zarówno przyjętego jako wzorzec podstawowy, jak i mającego charakter związkowy). Merytoryczne rozpoznanie sprawy uzależnione jest nie tylko od precyzyjnego oznaczenia przez inicjatora postępowania przed Trybunałem wzorców konstytucyjnych, ale i zgodnej z orzecnictwem konstytucyjnym ich interpretacji oraz odpowiedniego (adekwatnego) przyporządkowania do przedmiotu kontroli (zob. postanowienie TK z 8 czerwca 2011 r., sygn. SK 14/10, OTK ZU nr 5/A/2011, poz. 45).

Wymóg właściwego uzasadnienia przez skarżącego zarzutu niekonstytucyjności kwestionowanych przepisów stanowi konsekwencję nałożonego na niego przez ustawodawcę ciężaru dowodu; przedstawiana argumentacja winna doprowadzić do obalenia przyjętego w systemie prawnym domniemania konstytucyjności i legalności przepisów prawa (zob. postanowienia TK z: 5 czerwca 2013 r., sygn. SK 25/12, OTK ZU nr 5/A/2013, poz. 68; 13 stycznia 2015 r., sygn. SK 17/13, OTK ZU nr 1/A/2015, poz. 5).

Wbrew twierdzeniom skarżącej w żadnej mierze nie można uznać, że skierowana do Trybunału skarga odpowiada powyższym wymogom. Analiza materiału procesowego sprawy prowadzi do wniosku, że skarżąca w złożonym środku ochrony wolności i praw nie wskazała ani treści norm wywiedzionych z licznych przepisów różnych aktów normatywnych, ani wolności lub praw wynikających z przywołanych postanowień Konstytucji. Twierdzenie skarżącej, jakoby o spełnieniu ustawowych wymogów świadczyć miało wskazanie przez nią przepisów ustawy zasadniczej wyrażających zasady ustrojowe w związku, czy też „w otoczeniu” innych postanowień tego aktu, nie znajduje potwierdzenia w judykaturze sądu konstytucyjnego. Jest więc oczywiste, że w tym stanie rzeczy skarżąca nie przedstawiła również właściwego z punktu widzenia art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK uzasadnienia zarzutu niezgodności z Konstytucją zakwestionowanych w skardze przepisów. Przedstawione argumenty w większości koncentrują się na problemie ich stosowania *in concreto*. Skarżąca zarzucając niekonstytucyjność np. art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.), który stanowi o wyłączeniu czynnika społecznego, z góry zakłada, że „ławnicy przegłosowaliby sędziego”. Z kolei dowodząc niezgodność z Konstytucją art. 379 pkt 2 *in fine* ustawy z dnia 17 listopada 1964 – Kodeks postępowania cywilnego (obecnie: Dz. U. z 2024 r. poz. 1568), zakwestionowanego w związku z przepisami różnych innych aktów normatywnych, skarżąca przedstawiła wywód niezachowania przez Powiatowego Inspektora Weterynarii w P. odpowiednich procedur wyboru reprezentującego go pełnomocnika.

Mając powyższe na względzie Trybunał stwierdził, że w postanowieniu z 19 listopada 2024 r. zasadnie uznał, iż złożona skarga nie spełnia przesłanek wynikających z art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p.TK, i dlatego prawidłowo odmówił nadania jej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.